

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Dvodecimo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

VNDECIMO.

¶ Sunt nonnulli quibus videtur id ipsum ad Concilium generale referendum. Ego autem dico id minime faciendum. Habuimus enim multa concilia, in quibus id actum est, præsertim Constātiense, Basiliense, & nouissimum Romanum. Sed adeo nihil absolutum est, vt semper res ad deteriora sit prolapsa. Neq; eiusmodi concilia quicq; profunt, postq; Romanensis prudentia hoc inuentum commēta est, vt prius reges & principes iuramento adigantur, se ipsos permissuros incolumes & possidere vt sunt vt possident. Ita veluti obice opposito, ad resistendum omnibus reformationibus, & ad conseruandam tuendamq; tutelam & licētiam omnium improbitatum. Quamuis eiusmodi iuramentum contra deum & iura visactum, sancto spiritui, qui concilijs præesse dicitur, viam præcludit. Verum hoc fuerit optimum, idq; vnicū quod sit reliquum, si reges, principes, nobilitas, ciuitates, & vniuersitates, perseferem aggressæ, hoc agerent, vt episcopi, & sacri siue spirituales, sibi nūc timentes, occasione haberent sequendi. Hic enim nihil aliud spectandum est, quam prima dei præcepta, contra quæ neq; Roma, neq; cœlum, neq; terra, quicq; vel inhibere vel præcipere potest. Nec quippiam momenti est vel in anathemate, vel in minis, quibus conantur id ipsum impedire. Quemadmodum nihil impediat, si pater filios vehemens ter commineatur filio ipsum vel cohibenti vel capienti.

DVODECIMO.

¶ Tertium opus huius præcepti est, tēporali siue seculari potestati obedire. Sicut Pau. ad Ro. 13. & ad Titum. 1. docet, & S. Petrus. 1. Pet. 2. Subiecti estote omni humane creature propter deū, siue regi, quasi præcellenti, siue ducibus tanq; ab eo missis, ad vindictam malefactorum, laudem vero benefactorum. Temporalis autem siue secularis potestatis opus est, populares siue subiectos defendere, furta, rapinas, adulteria, punire. Vt dicit S. Paulus ad Ro. 13. Non enim potestas sine causa gladium portat. Nam dei minister est, malis ad timorē, bonis vero in bonum. Hic ergo duobus modis peccatur. Primo, quando secularis potestas vel mēdacio vel fraude vel infidelitate offenditur, quādo ei quicq; mandanti vel præcipienti non obtemperatur, siue corpore siue opib. id fiat. Nam quamuis iniusta facientibus, vt rex Babylonie filijs Israel faciebat, tamen vult deus obedientiam prestari, sine omni fraude & dolo malo. Secundo quando eis detrahitur, & vbi vlcisci nequeas eos, obmurmurando vel malis verbis siue aperte siue clanculum offendere. In quibus omnibus a nobis spectandum est, quod S. Petrus spectari iubet, præsertim eorum potestatem animabus nostris obesse non posse, sed tantū corpori & opibus, Nisi publice cogere vellent vel contra deū

H ij

Concilia
Papistica vis
de quomō
obstrinxerūt
principes.

Temporalis
potestas, gla
dij adminis
tratio non
obest aniæ.

vel aduersus hominem iniusta facere, vt olim priusq̄ ad Christi religio-
nem venissent, hodieq̄ Turca facere dicitur. Nam iniusta pari nemini
animæ officit, imo animam reddat meliorem, quamuis corpori & opor-
tibus aliquid adimat. Sed iniusta operatio perdit animam, vel totū mō-
di bona conferens.

DECIMOTERTIO.

*Ecclesiastica
potestas præ-
ter q̄ quod
tyrannis est,
nocet etiam.*

¶ Atq̄ hæc est causa, quod non sit tantum discriminis in seculari po-
testate, male faciente, atq̄ in sacra siue spirituali & Ecclesiastica. Nam se-
cularis siue prophana potestas non potest officere, quando nihil habet
cōmerij cum concionibus siue sermonibus, & fide, & tribus primis dei
præceptis. Sed Ecclesiastica potestas, nocet non solum iniusta faciēs, sed
etiam quando omisso officio suo, facit quidpiam aliud, etiam si melius
esset omnibus vel optimis operibus secularis potestatis. Itaq̄ oportet
eiusmodi hominibus resisti, iniusta faciētibus, & non prophanis, quā-
uis contra officium & male viuētib. Nam miscium vulgus Eccle-
siasticam potestatem ita sequitur & credendo & viuendo, vt nihil vidēs
& ipsum nihil vel credat vel faciat. Ecclesiastica enim potestas ob nihil
aliud est instituta, quam ad populum in fide ad deum ducendū. Quæ
omnia non sunt in seculari siue prophana potestate. Siquidem easiue
faciente siue omittente pro suo arbitrio, procedit nihilominus scius fides mea
sua viā, operans per se, vt non coacta credere eius exemplo. Itaq̄ pro-
phana potestas apud deum res valde exigua est, & multo inferioris exis-
timationis, & ponderis quam vt propter eam vel male vel bene viuē-
tem seditio, inobedientia, vel dissensio sit excitanda. Rursūm sacra siue
Ecclesiastica potestas est res mirum in modum bona, magna & præclas-
sa, & summi apud deum honoris, & multo maioris momenti quam vt
vel infimo omnium Christianorum patiendum taendumue sit, ea vel
pili latitudine ab officio discedente. Vt tacēam si prorsus contra offi-
cium suum progrediatur, sicut nunc cotidie videmus.

DECIMOQVARTO.

*Abus⁹ per-
nientes rebus
publicis in
mūdana po-
testate.*

¶ In hac prophana siue seculari potestate & ipsa sunt multiplices ab-
usus. Primo. Quā adultores sequitur, quæ cōis est & mire noxia eius cas-
lamitas & pestis. Quā nemo satis vel impedire vel vitare possit. Hic cō-
naso quod aiūt, ducit, piculo & malo misere plebis. Tum sic eiusmodi
impium, quæadmodū Ethnicus dixit. Vt sicut araneæ muscas capiunt,
molaribus peritūpētibus, sic legibus, cōstitutionibus, & scitis, teneri huius-
miles, euadentibus & liberis magnis. Vbi ergo dñs siue princeps ipse p-
se non ita prudens, ita cordatus est, vt suorū consilio non egeat, vel nisi
eum vereantur & timeant, necessario sit, nisi deus peculias e faciat miras
culū, vt puerile sit impiū & regimē, Ideoq̄ deus inter alias plagas & q̄